

Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK

Oponentský posudek

Název: Terapeutická zátěž a psychosociální aspekty nemocných s gangrénou dolní končetiny
Autor práce: Bc. Markéta Krajcová
Vedoucí práce: Mgr. Dana Klevetová
Oponent: MUDr. Ing. Libor Daniel

Volba tématu:

Autorka si za téma své diplomové práce zvolila problematiku těžkého zdravotního postižení pacientů s gangrénou dolní končetiny s následnou amputací, jejíž důsledky jsou pro zdravého člověka tristní a často vedou k nesprávnému vnímání života (životní situace) těchto pacientů.

Cíl práce:

Autorka si ve své práci klade za cíl posoudit jak zdravotní, tak i psychosociální zátěž takto chronicky postižených pacientů. Statisticky výstižně zachycuje důležité aspekty terapeutické, a to i v souvislosti s psychosociální problematikou pacientů. Též ozřejmuje informovanost pacientů, a porovnáním s dostupnou literaturou navrhuje priority pro komunikaci s těmito pacienty.

Teoretická část:

V teoretické části se autorka přehledně věnuje objasnění příčin vzniku gangrény dolní končetiny, zohledňuje základní vyšetřovací a léčebné metody. S rozbořením psychosociálních důsledků pramenících z dlouhodobé léčby a následného mutilujícího handicapu jsou stručně nastíněny základní aspekty lidských potřeb důležitých pro úspěšnou realizaci ošetrovatelské péče.

Připomínky:

Kapitola 2.5.3. by mohla být konkrétněji zaměřena na psychickou reakci a zátěž u pacientů s gangrénou dolní končetiny.

Empirická část:

• Užité metody výzkumného šetření

Pro dosažení výzkumného cíle byly autorkou práce zpracovány chorobopisy pacientů amputovaných v okresní nemocnici Písek a zároveň vytvořen dotazník (ověřený v předvýzkumu). Statistické zpracování tohoto dotazníkového šetření a dat z chorobopisů, zobrazené v přehledných grafech, je doplněno následným porovnáním některých důležitých terapeutických a psychosociálních aspektů, v konečném důsledku zhodnocených v diskusi a závěru této práce.

• Charakteristika zkoumaného vzorku

Pro záměry výzkumu byl vybrán vzorek pacientů z období let 2002-2005, po jakékoliv amputaci dolní končetiny pro gangrénu. Z celkového počtu 121 amputovaných bylo nakonec posuzováno 52 respondentů (30 mužů a 22 žen), kteří vrátili zcela vyplněný dotazník.

• Výstupy, výsledky, jejich přínos

Analýzou dotazníkového šetření byly potvrzeny, či vyvráceny stanovené pracovní hypotézy, z nichž vyplývá, že časná amputace ve většině případů kvalitu života nezlepší, neboť u mnohých důsledky amputace a následný život přináší zase jiné formy mutilační zátěže, které jsou často srovnatelné, či dokonce horší než v období léčby gangrény. Pro kvalitu života jsou tedy rozhodující psychosociální aspekty resp. základní životní potřeby. Tito pacienti trpí nejvíce bolestmi a nejistotou v léčbě či trvání nemoci, po amputaci pak omezením pohybu a nesoběstačností. Nelze přehlédnout ale i možný podíl současného systému ošetrovatelské a léčebné péče na uvedených výsledcích, byť informovanost a komunikace s pacienty s gangrénou dolní končetiny byla dle dotazníkového šetření překvapivě velmi dobrá. Zajímavá jsou i zjištění podílu diabetiků, kuřáků, výšky amputace a porovnání věku v závislosti na pohlaví. Porovnáním dosažených výsledků s nastudovanou literaturou jsou pak výstižně formulovány priority pro komunikaci s těmito pacienty i s konkrétním návrhem řešení pro praxi s cílem dosáhnout principů bio-psycho-sociálního modelu zdraví.

Připomínky:

V dotazníku u otázky č. 15, týkající se hodnocení rehabilitace, je nevhodně položena podotázka c) - rehabilitace byla „bezvýznamná“, která je nic neříkající, spíše vhodnější by byla chybějící varianta – rehabilitace „nepodstoupena“.

V závěru je nesprávně interpretován výsledek průměrné léčby amputace ve stehně, neboť hojení amputací ve stehně bývá nejméně problémové a uvedená doba 3,8 měsíce jistě zahrnuje i období nezhojených předešlých nižších amputací.

Literatura a práce s literaturou:

Autorka čerpala ze širokého spektra odborné literatury, přičemž se jí podařilo v této diplomové práci velmi dobře kompilovat zásadní informace ve vztahu ke zvolenému tématu. Použitá literatura je na velmi dobré úrovni a aktuální.

Formální náležitost, vnější úprava, přehlednost:

Práce je po formální stránce bez zásadnějších nedostatků, zvolené grafy vycházející z analyzovaných údajů jsou přehledné a mají velmi dobrou výpovědní hodnotu.

Kvalita příloh:

Uvedené přílohy jsou odpovídající ve vztahu ke zvolenému tématu. Otazná je jejich posloupnost, kdy dotazník uvedený jako příloha č. 1 by mohl být jako příloha č. 3.

Celkové hodnocení práce:

Práce je zajímavá jak svým tématem a obsahem, tak i svou přehledností a interpretací výsledků. Zároveň přináší konkrétní návrhy řešení, a proto je přínosná jak pro pacienty, tak pro jejich ošetřující personál a může být podkladem pro nalezení společného řešení prezentované problematiky.

Otázky k obhajobě:

1. Myslíte si, že odpovědi v dotaznících jsou zcela odpovídající realitě, neovlivněné v závislosti na předpokládané další navazující či opakované léčebné péči v tomto nemocničním zařízení?
2. Jaký byste zvolila další navazující výzkum?

Návrh klasifikace:

Pro celkovou náročnost (medicínskou i psychologickou) zvoleného tématu práce a její dobře zpracovaná rozsáhlá fakta s výstižným závěrem pro praxi hodnotím práci jako výbornou.

V Písku.....
1. 6. 2006

Podpis oponenta:.....
